

LRF:s syn på vatten och beredskap

Vattendagen 2026

Hydrotekniska sällskapet

Tomas Olsson, LRF Mälardalen

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Tomas Olsson, engagerad Bonde!

- Regionordförande LRF Mälardalen.
- Lammproducent sedan 35 år tillbaka
Driver med familjen Norrby Gård i Kungsör med
ca 1000 tackor, dikor, spannmål, skog och entreprenad.
- Har under 30 år i olika roller och förtroende uppdrag aktivt
jobbat med att utveckla svenskt lantbruk.
- Ledamot i Norra Östersjöns vattendelegation
- Ledamot i Mälarens vattenvårdsförbund
- Vice ordförande i AgroÖst

Vatten och dess utmaningar

- Grunden för en livsmedelsproduktion är vatten
- Utmaningar
 - För mycket
 - För lite
 - Dricksvatten **eller Kvalitet?**

Låt oss se och belysa utmaningarna!

För mycket vatten!

Erfarenheter från översvämningarna 2023

- Övrraskade, inga/felaktiga varningar
- Dålig samordning och tveksamhet om ansvar
- Lantbruket fick betala ett högt pris, uteblivna skördar osv
- Kvarstående effekter flera år

Foto: Länsstyrelsen Uppsala

För mycket vatten!

Vad kan vi göra?

- Samordna
- Öka kunskap, dela kunskap
- Underhålla diken och dräneringar
- Vem ska ansvara över ”stadens” vatten?
- Hur ska risken och kostnaderna fördelas?
- Moderniserat regelverk?

För mycket vatten!

Vad gör vi?

- Lantbruket rustar sig hela tiden med generationer av kunskap
- Stor underhållsskuld
- Anpassning av grödor

För lite vatten!

Vad gör vi?

- Förbättra jordhälsan
- Dränering
- Bevattning
- Anpassad odling, nya grödor
- Större lager av foder
- Ökade samarbeten

För lite vatten!

Vad behövs för en trygg beredskap vid torka?

- Snabba myndighetsbeslut
- Flexibla regelverk
- Ökad kunskap hos lantbrukare och beslutsfattare

Klimatanpassning

Att klara av situationer med för lite och för mycket vatten kräver betydande investeringar men även ökat underhåll av den befintliga infrastrukturen för vatten i odlingslandskapet.

Fyra delar i vår gröna omställning av livsmedelsproduktionen

Livsmedelsberedskap, klimat och natur

KOSTNADER FÖR JORDBRUKETS GRÖNA OMSTÄLLNING

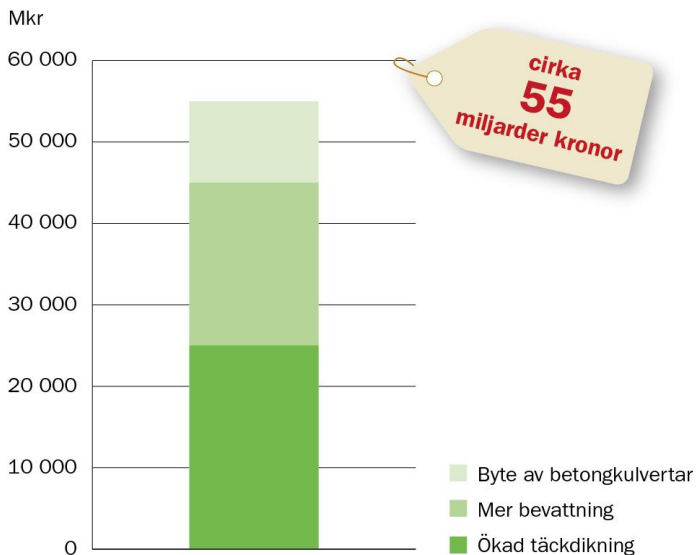
Näringspolitisk
rapport från LRF

#1

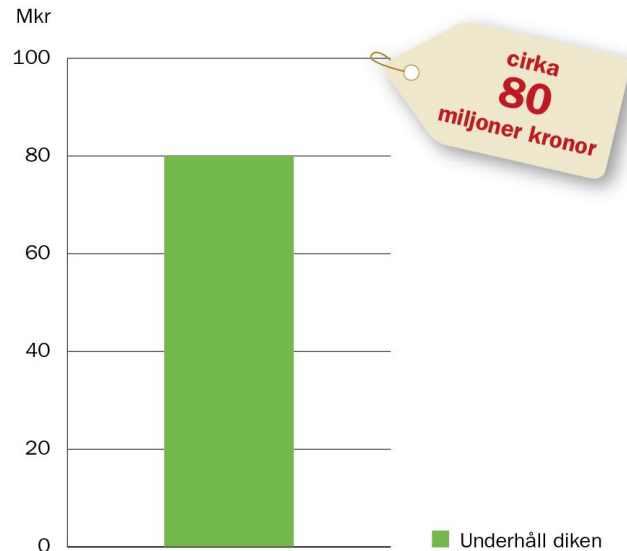
EN BESKRIVNING FRÅN LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND
ÖVER DE SAMMANLAGDA KOSTNADERNA FÖR
JORDBRUKETS GRÖNA OMSTÄLLNING

4 Kostnader för klimatanpassning (ur bara ett vattenperspektiv)

INVESTERING – Klimatanpassning

ÅRLIG KOSTNAD – Klimatanpassning

4 Kostnader för klimatanpassning (ur bara ett vattenperspektiv)

1. **Ökad täckdikning.** Ca 25 miljarder kr.
Ref: *Jordbruksverket.*

2. **Ökad bevattning:** Ca 20 miljarder kr.
Ref: *egna beräkningar.*

3. **Underhållsskuld kulvertar:** Ca 10 miljarder kr. Ref: *egna beräkningar.*

4. **Underhållsskuld öppna diken:** Ca 800 miljoner kr. Ref: *egna beräkningar.*

Summa: cirka 55 miljarder kr

Vattenkommissionen

- Oberoende utredning, finansierad av LRF Växtodling
 - vision och färdplan för framtidens vatteninfrastruktur
 - förslag på ansvarsfördelning och finansiering
 - behov av lagändringar och förslag på lösningar för att skydda åkermark från föroreningar, dagvatten och översvämningar
- Rapport 18/2

Lantbruket anpassar

- Omvärldsläget – vi måste bygga beredskap, snabbt och klokt
- Fler extremer – klimatanpassning och underhåll
- Grön omställning förutsätter både lönsamhet på gård och finansiering

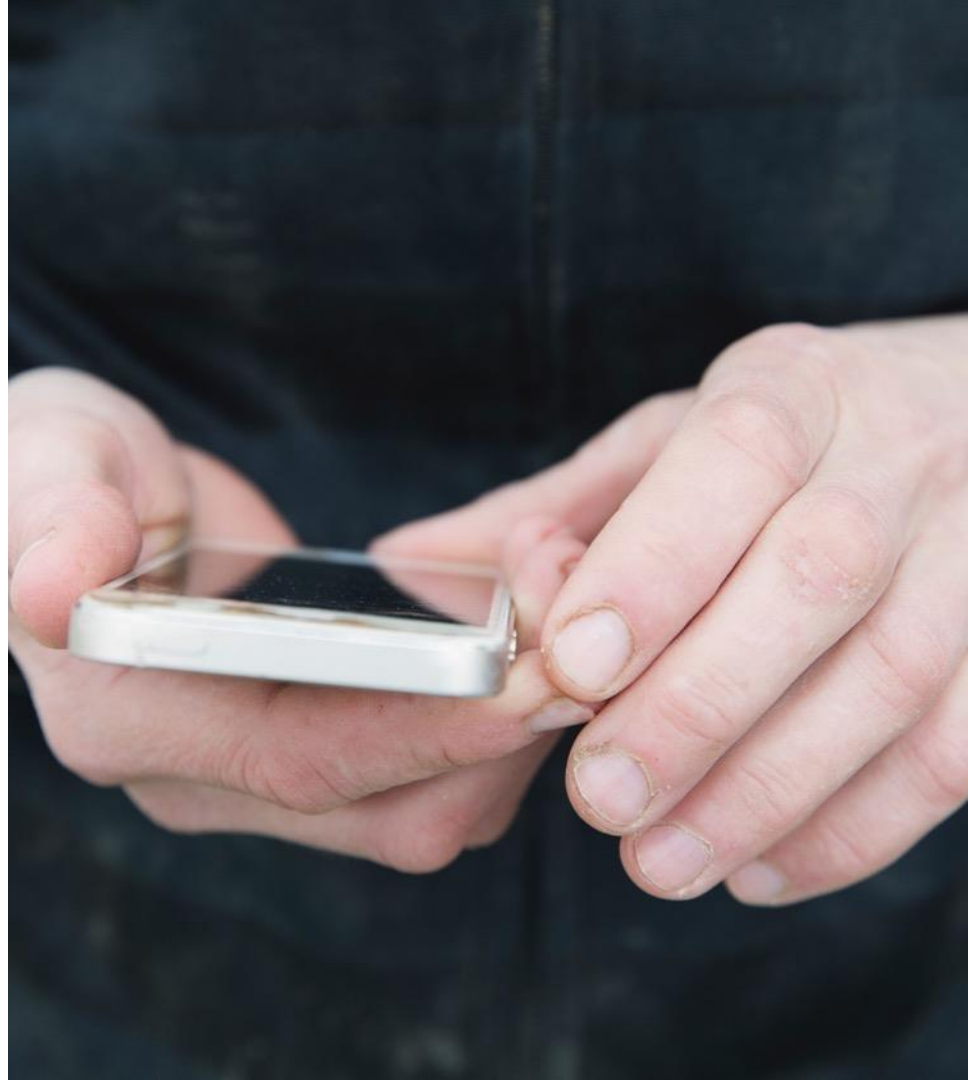
Avvägningar och medskick

- Vi har Livsmedelsstrategin 2.0 – uppdrag att öka vår livsmedelsproduktion
- Det krävs prioriteringar!
- Vilka verksamheter ska prioriteras vid brist, både på dricksvatten och för bevattning? Vilket vatten ska användas till vad?
- Hur ska finansieringen ske för en robust livsmedelproduktion? Hur ska den ekonomiska risken fördelas?
- Våra medlemmar måste ha möjlighet att bruka sin mark och nyttja vatten!

Länkar

- Kostnader för jordbrukets gröna omställning – LRF
- Ny rapport från LRF visar lantbrukets klimatpotential – LRF

Tillsammans får vi
landet att växa!

Tillsammans blir vi starkare – bli medlem!
Gå in på www.lrf.se eller ring
Medlemsservice på 010-184 40 00.

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND